

8. Opiskeluhoolto

8.1 Paikallisesti päätettävät asiat ja opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma

Opetuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä.

Opiskeluhoitosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulujen ja opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Hyvinvointialueella on terveydenhuoltolain mukainen yhteistyövelvoite opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman valmistelussa.

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma korvaa opiskeluhoollon osalta paikallisen opetussuunnitelman. Se sisältää opetuksen järjestäjäkohtaisesti määritellyt opiskeluhoitotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta) sekä koulukohtaisesti tarkennetut tiedot asiakokonaisuuksista 1—5. Opetuksen järjestäjän tulee kuvata opiskeluhoitosuunnitelmassa, miten suunnitelman toteutumista kouluissa seurataan ja sitä tarkistetaan tarvittaessa.

Opetuksen järjestäjän tulee valmistella kutakin koulutusmuotoa koskevan määräyksen mukainen opiskeluhoitosuunnitelma. Opetuksen järjestäjä päättää paikallisesti, miten tarvittavat tiedot asiakokonaisuuksista kootaan ja miten koulujen toimintaa niiden avulla ohjataan.

Opiskeluhoitopalvelujen osalta tämä tehdään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Suunnitelma liitetään kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhoollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten suunnitelmassa on koulukohtaisesti seuraavat tiedot (asiakokonaisuudet 1—5):

1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista

Arvioon opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista (kouluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut) kootaan tiedot kultakin koululta. Tiedot ilmoitetaan opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten henkilötyövuosina. Arvioilla varmistetaan opiskeluhoitopalvelujen riittävyys huomioiden oppilaiden ja kouluyhteisön tarpeet, terveystarkastusten ja henkilöstömitoitusten toteutuminen sekä palvelujen järjestäminen määräajassa.

Kuhmoisten yhtenäiskoulussa opiskeluhoollon palveluita on käytettävissä: lääkäri 0,052 (2 h/vko), kouluterveydenhoitaja 0,47 (18 h/vko), kuraattori 0,8 (30 h/vko) ja psykologi 0,2 (8 h/vko).

Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta

Arvioon kokonaistarpeesta sisältyvät yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä sekä opiskeluhoollon yhteistyössä tarvittavat resurssit. Kokonaistarpeen arvioissa huomioidaan esimerkiksi kouluyksiköiden määrä ja koulujen oppilasmäärä sekä toimintaympäristön erityispiirteet. Arvioissa huomioidaan lisäksi esimerkiksi eri ikäisten, tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttotaustaisten oppilaiden lukumäärät ja osuudet. Arvioissa hyödynnetään monipuolisesti paikallista lasten ja nuorten terveyttä, hyvinvointia ja elinoloja koskevaa seurantatietoa, jota on koottu myös oppilailta ja huoltajilta, opetushenkilöstöltä ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisilta.

Opiskeluhoollon kokonaistarvetta arvioidaan lukuvuosittain mm. eri ikäisten, tukea tarvitsevien, maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän perustella. Arvioinnissa hyödynnetään mm. Kouluterveyskyselyiden, TEA-viisarin ym. hyvinvointiin liittyvien kyselyiden tulosten perusteella.

Kuraattorimitoituksen osalta huomioitava on Kuhmoisten kunnan erityislaatuisuus pienenä maalaiskuntana. Kuraattorityöllä ennaltaehkäistään ja osin myös paikataan lapsiperhepalveluiden sosiaalityön sekä lastensuojelun heikkoa tavoitettavuutta alueella. Kuraattorityön mitoitus 4 pv/viikko antaa jatkossakin, hyvinvointialueelle siirryttyä vahvemman mahdollisuuden opiskeluhuollon kehittämiseen ja laissa ensisijaisesti painotetun yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen. Pienessä kunnassa kuraattori työskentelee vahvasti lapsiperhepalveluiden ja lastensuojelun rajapinnassa.

Kuten koulukuraattorimitoituksenkin osalta, on myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollon osalta nähty Kuhmoisissa tärkeäksi, että lapsille ja nuorille on mahdollisimman helppoa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös muulloin kuin vain vuosittaisessa terveystarkastuksessa. Kunnassa olevien erityistyöntekijöiden (sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut ja lastensuojelun palvelut) vähäisyys lisää lasten ja nuorten tarvetta päästä terveydenhoitajan vastaanotolle useammin. Yhtenäiskoulussa työskentelevä terveydenhoitaja on toistaiseksi Kuhmoisten kunnan ainut terveydenhoitaja, jonka vastuualueeseen kuuluvat koko kunnan lapset ja nuoret niin neuvolassa kuin koulussakin, joten tarve laaja-alaiseen yhteistyöhön perheiden hyvinvoinnin kannalta eri toimijoiden kesken on suuri.

Koulupsykologi on Kuhmoisissa hankittu ostopalveluna 1 pv/viikko. Uuteen koulupsykologimitoitukseen suhteutettuna Kuhmoisten psykologimitoitus on valtakunnallisesti arvioiden mitoituksen mukainen 780:n oppilaan mitoituksella 160 oppilaan koulussa psykologin työajan tulee olla yksi päivä/viikko (156 oppilasta kohti yksi päivä). Koulupsykologin työ painottuu Kuhmoisissa psykologisiin tutkimuksiin, mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyyn, psykoedukaatioon ja opiskelutaitojen vahvistamiseen.

Arvio käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista

Opetuksen järjestäjän arviossa käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista ilmoitetaan kaikkien opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut) henkilötyövuodet.

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

Yhteisöllinen opiskeluhoito on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria ja sen kehittäminen edellyttää johtamista. Oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu oppilas- ja opiskelijahuoltolain 6 §:n (opetussuunnitelman mukainen ja opetuksen järjestäjän opiskeluhoito) mukaisesti yhteisöllisen työn kokonaisuuteen. Tällä tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen, turvallisen ja esteettömän oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja oppimista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Koulun henkilökunnalla on ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista.

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan

- oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset
- koulukohtaisten opiskeluhoitoryhmien johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat
- poissaolojen ehkäisemisestä, suunnitelmallisesta seurannasta ja poissaoloihin puuttumisesta määrätään perusteiden luvuissa 5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä ja 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat¹
- tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäisemisen ja käyttöön puuttuminen
- yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyys- ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea.

Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan

- oppilaan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin (kouluterveydenhuolto, kuraattori- ja psykologipalvelut)

Yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon sisältyvät koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Siihen kuuluu myös monialainen asiantuntijaryhmä, joka kootaan ta-pauskohtaisesti oppilaan tueksi. Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja sen toteuttaminen edellyttää suostumusta.

Kouluterveydenhoitajan tavoittaa puhelimitse, Wilman kautta tai tulemalla avoimelle vastaanotolle. Hän tekee vuosittain lakisääteiset terveystarkastukset kaikille peruskoulun oppilaille. Tarvittaessa terveydenhoitaja tapaa oppilasta lääkärin tai vanhempien pyynnöstä. Halutessaan oppilaat voivat itse hakeutua kouluterveydenhoitajan vastaanotolle. Koululääkärin vastaanotolle aika varataan aina sovitus. Vuosiluokilla 1, 5 ja 8 on laajat terveystarkastukset.

Oppilaalla on oikeus psykologi- tai kuraattoripalveluihin säädetyssä määräajassa. Palvelut on järjestettävä siten, että oppilaalle ja opiskelijalle tarjotaan mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun joko psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä. Jos asia on kiireellinen, keskustelu on järjestettävä samana tai seuraavana koulupäivänä. Asian kiireellisyyden arvioi psykologi tai kuraattori.

Kuraattoriin voit ottaa yhteyttä mm. Wilman kautta, puhelimitse, tekstiviestillä tai varata ajan suoraan kuraattorilta. Kuraattorin vastaanotto toteutuu pääasiassa koululla koulupäivän aikana. Kuraattori ottaa vastaan pääsääntöisesti ajanvarauksella.

Koulupsykologi on koululla yhtenä päivänä viikossa. Koulupsykologiin voit ottaa yhteyttä Wilman kautta, puhelimitse tai tekstiviestillä. Koulupsykologin vastaanotto toteutuu pääasiassa koululla koulupäivän aikana. Koulupsykologi ottaa vastaan pääsääntöisesti ajanvarauksella.

Esiopetuksen oppilaiden osalta koulupsykologille ohjaututaan esiopetuksen henkilökunnan arvion kautta. Koulupsykologin tutkimusten tarvetta arvioidaan yhdessä erityisopettajien ja kouluterveydenhuollon asiantuntijoiden sekä huoltajien kanssa. Koulupsykologin tutkimuksista ja niiden aika- taulusta sovitaan yhdessä huoltajien kanssa.

- yksittäisen oppilaan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen

Neuvottelut, monialainen yhteistyö sekä opetushenkilöstön ja huoltajien konsultaatio kuuluvat kaikkien opiskeluhoollon asiantuntijoiden yksilökohtaiseen opiskeluhoitotyöhön. Terveystarkastajat, lääkärit, psykologit ja kuraattorit ovat kutsuttavissa opetushenkilöstön ja muiden tahojen järjestämiin neuvotteluihin.

Opiskeluhuollon asiantuntijat kutsuvat koolle tarvittaessa monialaisen asiantuntijaryhmän ja osallistuvat kutsuttaessa työskentelyyn. Myös yhteisvastaanottoja ja muita neuvotteluita järjestetään ja kutsuttaessa osallistutaan niihin. Monialaisia asiantuntijaryhmiä ja muita monialaisia neuvotteluja kutsutaan koolle matalalla kynnyksellä. Opiskeluhuollon työntekijät osaltaan varmistavat, että monialainen asiantuntijaryhmä tai muu monialainen ryhmä seuraa ja arvioi tavoitteiden toteutumista. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumisista muodostuu opiskeluhuoltokertomus. Opiskeluhuoltokertomuksen osalta rekisterinpitäjänä toimii koulutuksenjärjestäjä. Monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaa ohjaa oppilas- ja opiskelijahuoltolaki ja lain soveltamisohje.

Opiskeluhuollon asiantuntijat tarjoavat konsultaatiota yksittäisiin oppilaisiin liittyen. Konsultaatio on mahdollista järjestää nimettömänä, jolloin konsultointi ei edellytä oppilaan lupaa. Nimellisissä konsultoinneissa noudatetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolakia.

- opiskeluhuoltokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltorekisterille

Opiskeluhuoltokertomukset laaditaan Wilmassa olevalle lomakkeelle, ja ne tallennetaan koulun arkistoon. Vastuuhenkilönä toimii yhtenäiskoulun rehtori.

- tarvittavan opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, joka on poistettu oppitunnilta tai koulun tilaisuudesta, järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa poistumaan määräämisen jälkeen. Rehtori tai opettaja päättää, miten valvonta järjestetään.

Oppilaalla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksesta epäämisen aikana. Oppilaan tulee päästä em. palvelun piiriin kolmen koulupäivän sisällä.

- opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet (ml. suostumuksen hankkiminen) koulussa

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon keskeisenä käytännön toimintaa ohjaavana palveluna on Terveystietokeskuksen NEUKO-tietokanta, jota ylläpitää Terveystietokeskuksen ja hyvinvoinnin laitos. Tietokantaan on koottu keskeiset toiminnan periaatteet ja toimintamallit. Kouluterveydenhoitaja kutsuu vuosittain terveystarkastukseen kaikki peruskoulun oppilaat. 1 ja 5 luokkien laajaan terveystarkastukseen liitetään vanhempien luvalla myös opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa. Kouluterveydenhoitaja toimittaa kyseisen lomakkeen luokanopettajalle tai -valvojalle ennakkoon täytettäväksi ennen terveystarkastusta. Tarvittaessa lomakkeessa ilmenneistä asioista keskustellaan opettajan kanssa jälkeen päin. Kahdeksannella luokalla lomake ei ole ollut käytössä.

- oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Kouluterveydenhuolto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevä ja terveyttä edistävä palvelu. Ilmoitus erityisruokavaliosta koulun ruokahuollolle kuuluu kouluterveydenhuollon vastuulle silloin, kun ruoka-aineallergia on lääkärin toteama. Sairaanhoidon kuuluu kouluterveydenhuollon vastuulle silloin, kun oireet vaikuttavat koulunkäyntiin ja tarvitaan lääketieteellistä asiantuntemusta fyysiseen sekä psyykkiseen kasvuun ja kehitykseen liittyvien pulmien selvittämisessä.

Somaattisten pitkäaikaissairauksien hoidosta ja seurannasta vastaa oma terveysasema.

Huoltajien velvollisuus on ilmoittaa oppilaan koulupäivän aikaisesta lääkityksestä luokanopettajalle/-valvojalle. Kouluterveydenhuolto osallistuu tarvittaessa oppilaan lääkehoitosuunnitelman suunnitteluun.

4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoito on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhoitoon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhoitoon keskeistä. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja erityisesti opetuksen järjestäjän ja hyvinvointialueen yhteistyötä.

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan

- o oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoitoon toteuttamiseen

Oppilailla ja huoltajilla on mahdollisuus osallistua suunnitelman laatimiseen ja toteuttamiseen yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä, kasvatus- ja opetusjaostossa, tukioppilastoiminnassa, tutortoiminnassa jne. Henkilöstöllä on velvollisuus tutustua opiskeluhoitosuunnitelmaan ja antaa siitä palautetta ennen suunnitelman käsittelyä ja hyväksymistä sivistyslautakunnassa.

Yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä tehdään yhteistyössä koulun henkilöstön ja kaikkien opiskeluhoitoon asiantuntijoiden kanssa. Kaikkien opiskeluhoitoon asiantuntijoiden tehtäväkuvaan kuuluu:

- o Yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmiin ja koulujen suunnitelmien ja toimintamallien laatimiseen ja päivittämiseen osallistuminen
- o Omasta työstä tiedottaminen ja kertominen koulun henkilöstölle, oppilaille/opiskelijoille ja huoltajille (yhteystietojen päivittäminen, esittäytymiset oppilaille/opiskelijoille ja vanhemmille nivelvaiheissa)
- o Konsultaation tarjoaminen koulun henkilöstölle oppilas- ja opiskelija-asioissa sekä tarvittaessa myös oppilas- ja opiskelijaryhmiin liittyen
- o Kriisityöhön osallistuminen (mm. kriisisuunnitelman päivittäminen ja kriisiryhmän toimintaan osallistuminen).

Yhteisölliseen työhön käytettävissä oleva aika ja roolit vaihtelevat ammattiryhmittäin. Kuraattoreiden tehtäväkuvaan kuuluu eniten yhteisöllistä työtä ja heidän työssään painottuu oppilas- ja opiskelijaryhmien kanssa työskentely. Psykologin rooli painottuu mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyyn, psykoedukatioon ja opiskelutaitojen vahvistamiseen. Terveystieteiden rooliin kuuluu erityisesti hyvinvointia tukevien elintapojen edistäminen. Lääkäreiden mahdollisuudet osallistua yhteisölliseen työhön ovat rajallisimmat, mutta lääkärin osallistumista yhteisöllisiin kokouksiin suositellaan erityisesti lukuvuoden alussa ja silloin, kun lääkärin osaaminen on erityisesti tarpeen. Yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä tehdään koulun tarpeista lähtien ja ajankohtaisiin ilmiöihin vastaten. Esimerkkejä yhteisöllisestä työstä ovat mm. pienryhmä- ja luokkatyöskentely, neuvotteluosastamisen vahvistaminen, teemapäivät, ryhmätyöt, henkilöstön tukeminen ja kouluttaminen ja mediatyö.

- koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Henkilöstön kanssa käydään läpi yhteiset käytännöt lukuvuoden suunnittelupäivänä sekä henkilöstökokouksissa. Yhteisöllistä työtä ovat mm. teematunnit ja -päivät. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua koulutuksiin.

- opiskeluhoitoon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Monialaisen asiantuntijaryhmän kokousten ja muiden yksilökohtaisten neuvottelujen lisäksi opiskeluhoollon asiantuntijat osallistuvat tarvittaessa opetushenkilöstön kutsumana oppilaan pedagogisen tuen tarpeen arviointiin ja asiakirjojen (pedagoginen arvio ja selvitys) käsittelyyn. Pedagogisissa kokoontumisissa ja asiantuntijaryhmissä määritellään kunkin oppilaan sen hetkisen tuen tarve, toteuttaminen ja toimijoiden vastuualueet. Tilannetta arvioidaan säännöllisesti.

- yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi

Nuorisotoimen kanssa tehdään yhteistyötä viikoittain mm. tiistaicafén yhteydessä sekä aina yhteisöllisen opiskeluhoolloryhmän kokoontumisissa. Lastensuojeluun, erikoissairaanhoidoon ja poliisiin ollaan tarvittaessa yhteydessä.

Opiskeluhoollon työntekijät edistävät sujuvaa viranomaisyhteistyötä esimerkiksi ottamalla yhteyttä aktiivisesti oppilaan kanssa työskenteleviin tahoihin ja osallistuvat yhteistyötapaamisiin myös opiskeluhoollon ja koulu- ja oppilaitosympäristön ulkopuolella.

Viranomaisyhteistyötä tehdään mm. lapsiperheiden sosiaalityön, kasvatus- ja perheneuvonnan, lastensuojelun, erityistason mielenterveys- ja päihdetyön ja muun erikoissairaanhoidon, poliisin, aikuissosiaalityön, työllisyyspalveluiden, Kelan ja kolmannen sektorin palveluiden kanssa. Lisäksi opiskeluhoollotyössä tehdään tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn osalta.

- yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Yksilökohtaisesta opiskeluhoollosta otetaan yhteyttä huoltajaan aina, kun tilanne sitä vaatii. Yhteisöllisestä opiskeluhoollosta tiedotetaan mm. Meidän koulun käytänteitä -vihkosessa sekä kotiväenilloissa.

5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus. Turvallisuuden varmistaminen edellyttää opetuksen järjestäjältä suunnitelmallista toimintakulttuurin kehittämistä, yhteistä valmistelua ja yhteisten toimintatapojen luomista koulujen kanssa. Opetuksen järjestäjä perehdyttää henkilöstönsä ja opiskeluhoollopalvelujen ammattilaiset toimintatapoihin erilaisissa ongelmatilanteissa sekä huolehtii tiedottamisesta ja suunnitelmien päivityksestä.

Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoollosuunnitelmassa kuvataan erikseen toimenpiteet väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi, niiden esiintyvyyden seuraamiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumiseksi sekä jälkiseurannan edellyttämät käytänteet. Suunnitelmassa kuvataan opettajan tai rehtorin velvoite ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Lisäksi kuvataan toimintatavat tukea tarvitsevan oppilaan (teon kohde ja tekijä) ohjaamiseksi opiskeluhoollopalveluihin. Kuvaus yhteistyöstä huoltajien kanssa sekä viranomaisyhteistyö ml. toimintatavat koskien ilmoitusvelvollisuutta sosiaalitoimeen ja/tai poliisille ovat osa suunnitelmia.

Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoollosuunnitelmaan sisältyy kriisisuunnitelma, jossa kuvataan toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Suunnitelmassa kuvataan kriisitilanteiden

ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat kriisitilanteissa sekä toimintavalmiuksien harjoittelu. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan tämän kokonaisuuden johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako. Suunnitelmassa kuvataan sisäisen ja ulkoisen viestinnän sekä opetuksen järjestäjän ja koulun välisen tiedottamisen periaatteet. Suunnitelma valmistellaan yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden tarvittavien viranomaisten kanssa ottaen huomioon muut uhka-, vaara ja kriisitilanteita koskevat ohjeistukset sekä psykososiaalisen tuen järjestämisen periaatteet.

¹Laki perusopetuslain 26 § muuttamisesta (947/2022)